Trafikförvaltningen
Trafikavdelning
Färdtjänst

Handläggare
Ulrik Waldau
070-7863888
ulrik.waldau@sll.se

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-04-28

Färdtjänstnämnden
2021-08-25, punkt 7

Ärende
FTN 2021-0026

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Beslut om uppdaterade riktlinjer för färdtjänsten

Ärendebeskrivning

Riktlinjer för färdtjänst är ett styrande dokument för trafikförvaltningen och ett regelverk gällande färdtjänst inom Region Stockholm. I detta ärende föreslås beslut om att fastställa en uppdaterad version av Riktlinjerna.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande samt nedanstående underlag.

- Förslag till Riktlinjer för Färdtjänst - bilagt förslag

Förslag till beslut

Färdtjänstnämnden föreslås besluta följande.

1. Uppdaterade Riktlinjer för färdtjänst enligt förvaltningens bilagda förslag med ny struktur och förtydliganden fastställs.

Förslag och motivering

Sammanfattning

Innehållet i de uppdaterade Riktlinjerna har i sak inte ändrats jämfört med nu gällande Riktlinjer. Strukturen är ändrad och sakfrågorna är sammanställda för att kunna följas lättare. Förtydliganden har gjorts i vissa sakfrågor och de så kallade Plustjänsterna i Region Stockholm har lyfts fram för att tydliggöra skillnaden mellan vad som ska beaktas utifrån lag (1997:736) om färdtjänst och vad som är villkor som beaktas utöver lagen. Klarspråk har använts i texterna

och innehållet har även stämts av med juridikavdelningen på trafikförvaltningen.

Bakgrund

Färdtjänstnämndens riktlinjer tydliggör det regelverk som gäller för färdtjänst i Stockholms län och är ett styrande dokument för Färdtjänstnämndens förvaltning, trafikförvaltningen. Färdtjänsten regleras i en egen lag, lagen (1997:736) om färdtjänst, även kallad färdtjänstlagen. Riktlinjerna bygger på och förtydligar färdtjänstlagen med förarbeten och rättslig praxis som tillkommit vid prövning i domstol. Riktlinjerna ger även stöd i handläggningen av enskilda ärenden. Riktlinjerna ska kontinuerligt revideras för att möta förändringar i färdtjänstens verksamhet och i samhället samt politisk viljeinriktning.

De uppdaterade Riktlinjer ska underlätta i sakfrågor där politisk viljeinriktning kan tänkas finnas, samt i de stycken där ändrad praxis kräver ändring i vissa sakfrågor. Riktlinjerna ska underlätta även för trafikförvaltningens tjänstemän i det dagliga arbetet och vid bedömning.

Överväganden och motivering

Färdtjänstlagen innehåller de grundkrav som måste uppfyllas för att tillstånd för färdtjänst ska kunna beviljas. Riktlinjerna kompletterar färdtjänstlagen och tydliggör i sin tur vad som gäller för färdtjänst i Region Stockholm.

Färdtjänstnämnden prövar och beslutar om den sökandes rätt till färdtjänst i regionen. Färdtjänstnämnden ansvarar även för att färdtjänst anordnas i regionen.

Färdtjänstnämnden har delegerat nämndens beslutanderätt till förvaltningschefen för trafikförvaltningen. Genom vidaredelegation har förvaltningschefen i sin tur delegerat sin beslutanderätt enligt trafikförvaltningens beslutsordning. Tillstånd om färdtjänst och övriga beslut samt åtgärder i enskildas ärenden om färdtjänst fattas av tjänstemän på trafikförvaltningen.

Riktlinjerna ska därför utgöra ett stöd vid beslutsfattandet av tillståndsgivning för tjänstemän på trafikförvaltningen. Men ska också fungera som informationsunderlag och vägledning vid övriga färdtjänstfrågor i bland annat kundkontakter.

Trafikförvaltningen
Trafikavdelning
Färdtjänst

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-04-28

Ärende

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Ekonomiska konsekvenser
Inga ekonomiska konsekvenser föreligger då ändringarna inte påverkar beslutad budget.

Riskbedömning
Ingen risk bedöms föreligga då inga ändringar i sakfrågorna är gjorda jämfört med nuvarande riktlinjer.

Konsekvenser för miljön
Inga konsekvenser för miljön bedöms föreligga jämfört med nuvarande riktlinjer.

Sociala konsekvenser
Inga sociala konsekvenser bedöms föreligga jämfört med nuvarande riktlinjer.

Ulrik Waldau
Sektionschef Färdtjänst

Sara Catoni
Biträdande
Förvaltningschef

Riktlinjer för färdtjänst i Stockholms län

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Beslutsdatum	Beslutsinstans
Riktlinjer för färdtjänst i Stockholms län	Riktlinjer		Färdtjänstnämnden
Dokumentansvarig	**Diarienummer**	**Senaste ändring**	**Giltig till**
Sektion färdtjänst / utsedd tjänsteman			Tills vidare

Innehåll

1 Inledning 5

2 Allmänt 5

2.1 Färdtjänstens omfattning 5

2.2 Andra typer av resor 6

2.3 Tillgänglighet i den allmänna kollektivtrafiken 6

3 Tillstånd 7

3.1 Grundläggande kriterier för rätt till färdtjänst 7

3.1.1 Barns rätt till färdtjänst 7

3.2 Vad ger inte rätt till färdtjänsttillstånd 7

3.3 Ansökningsprocessen 8

3.3.1 Ansökan om färdtjänst 8

3.3.2 Läkarintyg för färdtjänst 8

3.3.3 Utredning om färdtjänst 9

3.3.4 Förenklad ansökan om färdtjänst 10

3.3.5 Komplettering av beslutsunderlag 10

3.3.6 Beslut om färdtjänst 10

3.3.7 Förändrade behov under pågående tillstånd 11

3.4 Bedömning och utformning av villkor och tillstånd 11

3.4.1 Tidsbegränsning 11

3.4.2 Vintertillstånd 11

3.4.3 Tillstånd att kostnadsfritt få ta med en ledsagare 12

3.4.4 Tillstånd att kostnadsfritt få ta med flera ledsagare 12

3.4.5 Tillstånd att kostnadsfritt få ta med ledsagare för barn under 12 år 13

3.4.6 Framsätesplacering i färdtjänsttaxi 13

3.4.7 Ensamåkning 13

3.4.8 Rullstolstaxi 13

3.4.9 Resor över länsgränsen 14

4 Villkor utöver färdtjänstlagen 14

4.1 Bårtaxi 14

4.2 Rullstolstaxi - tillfälligt i avvaktan på bostadsanpassning 14

4.3 Kostnadsfritt ta med assistanshund 15

4.4 Kostnadsfritt ta med ledarhund 15

4.5 Resor för resenärer med allergier 15

4.6 Ta med elfordon på resan 15

4.7 Båttaxi 16

5 Tilldelning av resor 16

5.1 Grundtilldelning och kvartalstilldelning 16

5.2 Väsentliga resor 16

5.3 Resor utöver färdtjänstlagens krav 17

6 Ändring, överklagande och återkallelse 18

6.1 Ändring (Omprövning) 18

6.2 Överklagande 18

6.3 Återkallelse 18

7 Reseinformation 19

7.1 Färdtjänstkort 19

7.2 Resa med färdtjänstkort i den allmänna kollektivtrafiken 19

7.3 Beställning av färdtjänstresa 19

7.3.1 Resegaranti 19

7.4 Barns resor med färdtjänst 20

7.4.1 Skyddsanordningar 20

7.5 Resa med hjälpmedel och bagage 20

7.5.1 Resa med hjälpmedel i färdtjänsttaxi 21

7.5.2 Resa med hjälpmedel i rullstolstaxi 21

7.5.3 Resa med hjälpmedel i bårtaxi 21

7.6 Resa med medresenär 21

7.7 Resa med egna barn eller syskon 22

7.8 Resa med fler personer än vad tillståndet omfattar 22

7.9 Resa med djur 22

7.10 Resa med båttaxi 22

7.11 Resa med taxi utan förbeställning 23

7.12 Resa med taxi, rullstolstaxi eller bårtaxi, utan samåkning 23

7.13 Resa via begravningsplats 23

7.14 Resa via förskola, skola och fritidshem 23

7.15 Resa till och från Arlanda flygplats 23

7.16 Resa till och från Gnesta och Bålsta 24

7.17 Resa inom kommun utanför Stockholms län 24

8 Avgifter för färdtjänst 25

8.1 Avgift för resor 25

8.1.1 Egenavgift 25

8.1.2 Avgift för medresenär 25

8.1.3 Särskild avgift 25

8.2 Högkostnadsskydd 25

8.3 Ersättningsskyldighet vid felaktig användning av färdtjänst 26

1 Inledning

Färdtjänstnämndens riktlinjer tydliggör det regelverk som gäller för färdtjänst i Stockholms län och är ett styrande dokument för Färdtjänstnämndens förvaltning, trafikförvaltningen. Färdtjänsten regleras i en egen lag, lagen (1997:736) om färdtjänst, färdtjänstlagen. Riktlinjerna bygger på och förtydligar färdtjänstlagen med förarbeten och rättslig praxis som tillkommit vid prövning i domstol. Riktlinjerna ger även ett stöd i handläggningen av enskilda ärenden. Riktlinjerna ska kontinuerligt revideras för att möta förändringar i färdtjänstens verksamhet och i samhället, samt politisk viljeinriktning.

Region Stockholm är regional kollektivtrafikmyndighet och sedan 1977 har kommunerna i regionen genom avtal i enlighet med färdtjänstlagen, överlåtit ansvaret för färdtjänsten till Region Stockholm. Ansökan om färdtjänst lämnas till kommunen där den sökande är folkbokförd. Kommunerna i Region Stockholm ansvarar för att utreda den sökandes rätt till färdtjänst. Färdtjänstnämnden prövar och beslutar om den sökandes rätt till färdtjänst. Färdtjänstnämnden ansvarar även för att färdtjänst anordnas i regionen.

Delegationsordningen för färdtjänstnämnden klargör vilka beslut som kan fattas på delegation. Färdtjänstnämnden kan delegera sin beslutsrätt till en grupp politiker inom nämnden eller till tjänstemän i organisationen. Färdtjänstnämnden har delegerat nämndens beslutanderätt till förvaltningschefen för trafikförvaltningen. Genom vidaredelegation har förvaltningschefen i sin tur delegerat sin beslutanderätt enligt trafikförvaltningens beslutsordning. Tillstånd om färdtjänst och övriga beslut samt åtgärder i enskildas ärenden om färdtjänst fattas av tjänstemän på trafikförvaltningen.

2 Allmänt

2.1 Färdtjänstens omfattning

Färdtjänst är särskilt anordnad transport för personer med funktionsnedsättning och varaktigt funktionshinder. För att kunna resa med färdtjänst krävs tillstånd. Precis som i den allmänna kollektivtrafiken sker resorna som utgångspunkt tillsammans med andra resenärer. Resorna genomförs i taxi, rullstolstaxi, bårtaxi och båttaxi inom Stockholms län.

Färdtjänstlagen innehåller de grundkrav som måste uppfyllas för att färdtjänsttillstånd ska kunna beviljas. Riktlinjerna för färdtjänst kompletterar färdtjänstlagen och tydliggör i sin tur vad som gäller för färdtjänst i Stockholms län.

2.2 *Andra typer av resor*

Ett färdtjänsttillstånd omfattar inte resor som bekostas av det allmänna enligt annan lag eller förordning. Följande resor regleras i första hand i andra lagar eller förordningar:

- riksfärdtjänst (lag (1997:735) om riksfärdtjänst)
- sjukresor (lag (1991:419) om resekostnadsersättning vid sjukresor)
- skolskjuts till grund- och särskola (skollag (2010:800))
- resor till och från vissa gymnasieskolor (förordning (1995:667, ändrad 2014:859) om bidrag till vissa funktionshindrade elever i gymnasieskolan)
- resor för personer i arbetslivsinriktad rehabilitering (förordning (1991:1321, omtryckt 1993:981, ändrad 2011:1525) om rehabiliteringsersättning)
- resor i tjänsten.

Kommunerna i Stockholms län har, i överenskommelse med Region Stockholm, ansvar för resor föranledda av kommunala beslut rörande aktiviteter för äldre och personer med funktionsnedsättning, så som resor till och från

- skola och fritidshem för barn i grundskola
- daglig verksamhet (lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade)
- dagverksamhet (socialtjänstlag (2001:453))
- växelvård eller korttidsboende.

2.3 *Tillgänglighet i den allmänna kollektivtrafiken*

Enligt förarbetena till färdtjänstlagen föreligger ingen rätt till färdtjänst om de allmänna kommunikationerna är utformade så att det är rimligt att kräva att även en funktionshindrad resenär ska kunna använda dem (prop. 1996/97:115 s. 78).

Den allmänna kollektivtrafiken i Stockholms län består av SL-trafiken och Waxholmsbolagets trafik. SL-trafiken är tillgänglighetsanpassad för resenärer med funktionsnedsättning. Tillgängligheten bygger på grundtanken att de som kan ta sig till en hållplats eller station också ska kunna resa med den allmänna kollektivtrafiken. Vid bedömningen av rätt till färdtjänst tar färdtjänstnämnden hänsyn till tillgänglighetsanpassningen. Färdtjänstnämnden tar vid bedömningen inte hänsyn till eventuella tillfälliga brister i tillgänglighetsanpassningen, till exempel när hissar och rulltrappor inte fungerar.

3 Tillstånd

3.1 Grundläggande kriterier för rätt till färdtjänst

Färdtjänst är till för den som på grund av funktionsnedsättning, som inte endast är tillfällig, har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med den allmänna kollektivtrafiken. Färdtjänstnämnden gör en individuell prövning efter en helhetsbedömning av de svårigheter vid förflyttning eller resor som framgår genom beslutsunderlaget.

Grundläggande kriterier för att beviljas färdtjänst i Stockholms län är att

- den sökande är folkbokförd i någon av Stockholms läns kommuner
- den sökande har en funktionsnedsättning som varar i minst 3 månader
- funktionsnedsättningen gör att den sökande har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med den allmänna kollektivtrafiken.

3.1.1 Barns rätt till färdtjänst

I färdtjänstlagen betraktas sökande som barn upp till 18 års ålder. Om den sökande är under 18 år prövas rätten till färdtjänst i förhållande till barn i motsvarande ålder utan funktionsnedsättning.

Ett barn har endast rätt till färdtjänst om barnet har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller resa med den allmänna kollektivtrafiken, och svårigheterna beror på funktionsnedsättning. Om svårigheterna beror på barnets för åldern normala mognadsnivå föreligger ingen rätt till färdtjänst.

Mer information om barns resor, se avsnitt 3.6.2 och 7.4.

3.2 Vad ger inte rätt till färdtjänsttillstånd

Färdtjänst är en trafikpolitisk fråga i syfte att bidra till en tillfredsställande trafikförsörjning för personer med funktionsnedsättning. Svårigheter som inte beror på en funktionsnedsättning ingår inte i begreppet väsentliga svårigheter. Det betyder att omständigheter som listas nedan inte i sig utgör grund för rätt till färdtjänsttillstånd. Listan är inte uttömmande.

- Långa avstånd till allmän kollektivtrafik.
- Allmän kollektivtrafik saknas på orten.

- Den allmänna kollektivtrafiken är otillräcklig (exempelvis gällande utbyggnad eller turtäthet).
- Sittplats kan inte alltid garanteras vid resa med allmän kollektivtrafik.
- Svårighet att göra långa och tidskrävande resor som kan innebära flera byten av färdmedel och långa gångavstånd.
- Svårigheter att hitta som inte beror på en funktionsnedsättning.
- Kommunens bristande tillgänglighetsanpassning som till exempel snöröjning.
- Svårighet att bära och göra inköp.

3.3 Ansökningsprocessen

Handläggning av ett färdtjänstärende sker enligt bestämmelserna i förvaltningslagen (2017:900) och lag (1997:736) om färdtjänst. Den huvudsakliga ansökningsprocessen gäller för den som söker för första gången och för den som ansöker om förlängt färdtjänsttillstånd. Den sökande har bevisbördan för att rätt till färdtjänsttillstånd föreligger.
En ansökan om färdtjänsttillstånd består av:

- ansökan om färdtjänst
- utredning om färdtjänst
- läkarintyg för färdtjänst
- nytaget fotografi på den sökandes ansikte.

3.3.1 Ansökan om färdtjänst

Ansökan om färdtjänst lämnas till den kommun eller stadsdelsförvaltning där den sökande är folkbokförd.

Ansökan ska skrivas under. Den sökande, god man eller anhörig får skriva under ansökan.

3.3.2 Läkarintyg för färdtjänst

Läkarintyget för färdtjänst lämnas till den kommun eller stadsdelsförvaltning där den sökande är folkbokförd.

Läkarintyget för färdtjänst ska styrka de diagnoser som ligger till grund för ansökan och ge en beskrivning av den sökandes funktionsnedsättning.
Läkarintyget ska även beskriva svårigheter till följd av nedsättningen i relation till förflyttning och resor med allmän kollektivtrafik. Läkarintyget ska inte vara äldre än tre månader.

Om ansökan om färdtjänst huvudsakligen motiveras utifrån en synnedsättning ska ett läkarintyg från en ögonläkare bifogas ansökan.

Om ansökan huvudsakligen motiveras av en psykiatrisk diagnos och sökande behandlas av en läkare med specialistkompetens i psykiatri bör läkarintyget utfärdas av denna läkare.

3.3.3 Utredning om färdtjänst

Kommunen eller stadsdelsförvaltningen där den sökande är folkbokförd ansvarar för att utreda den sökandes svårigheter att förflytta sig på egen hand och att resa med allmän kollektivtrafik.

Kommunen eller stadsdelsförvaltningen ska säkerställa sökandes identitet och bör även, om möjlighet finns, fotografera den sökande om den sökande inte lämnar in ett eget fotografi.

Kommunen eller stadsdelsförvaltningen ska skicka in följande handlingar till färdtjänstnämnden:

- ansökan om färdtjänst
- utredning om färdtjänst
- läkarintyg för färdtjänst
- nytaget fotografi på den sökandes ansikte.

3.3.3.1 Utredning vid sjukhus

Vårdpersonal vid regionens sjukhus kan genomföra en utredning om färdtjänst för inneliggande patienter. Följande handlingar ska skickas in till färdtjänstnämnden:

- ansökan om färdtjänst
- utredning om färdtjänst
- läkarintyg för färdtjänst
- nytaget fotografi på den sökandes ansikte.

Ansökan ska skrivas under. Den sökande, god man eller anhörig får skriva under ansökan.

3.3.4 Förenklad ansökan om färdtjänst

En sökande som är permanent boende på vårdboende eller äldreboende kan ansöka om färdtjänsttillstånd genom förenklad ansökan om färdtjänst. Ansvarig sjuksköterska på boendet utreder rätten till färdtjänst. Följande handlingar ska skickas in till färdtjänstnämnden:

- ansökan- och utredningsblankett för stadigvarande boende på sjukhem/gruppboende
- nytaget fotografi på den sökandes ansikte.

Ansökan ska skrivas under. Den sökande, god man eller anhörig får skriva under ansökan.

3.3.4.1 Palliativ vård

En sökande som erhåller palliativ vård i livets slutskede kan ansöka om färdtjänsttillstånd genom förenklad ansökan om färdtjänst. Följande handlingar ska skickas in till färdtjänstnämnden:

- ansökan om färdtjänst
- läkarintyg för färdtjänst
- nytaget fotografi på den sökandes ansikte.

Ansökan ska skrivas under. Den sökande, god man eller anhörig får skriva under ansökan.

3.3.5 Komplettering av beslutsunderlag

Om färdtjänstnämnden bedömer att beslutsunderlaget inte innehåller tillräckligt med information för att beslut ska kunna fattas, kan färdtjänstnämnden beställa ett utlåtande från, av färdjänstnämnden anlitad, konsultläkare. Beslutsunderlaget kan även skickas till kommunen eller stadsdelsförvaltningen där den sökande är folkbokförd, för ytterligare utredning. Färdtjänstnämnden kan också ge den sökande möjligheten att själv inkomma med ytterligare handlingar för att styrka sin rätt till färdtjänst, om färdtjänstnämnden bedömer att det krävs för att beslut ska kunna fattas.

3.3.6 Beslut om färdtjänst

Färdtjänstnämnden beslutar om färdtjänsttillstånd och av färdtjänstnämndens delegationsordning, som i sin tur delegerat sin beslutanderätt enligt

trafikförvaltningens beslutsordning, där det framgår vem som kan besluta i ärenden om färdtjänsttillstånd. Besluten fattas enligt lag om färdtjänst och dessa riktlinjer. Beslut om färdtjänsttillstånd meddelas skriftligen till den sökande och beslutet innehåller information om hur det kan överklagas.

3.3.7 Förändrade behov under pågående tillstånd

Resenärer som får förändrade behov under pågående tillstånd kan ansöka om att ändra färdtjänsttillståndet.

3.4 Bedömning och utformning av villkor och tillstånd

Färdtjänstnämndens handläggare gör en individuell bedömning utifrån beslutsunderlaget om sökanden ska beviljas färdtjänsttillstånd. Om färdtjänsttillstånd beviljas beslutar färdtjänstnämndens handläggare om tidsbegränsning, färdsätt och individuella villkor i färdtjänsttillståndet.

Färdtjänstnämnden beslutar om generella villkor för färdtjänstresenärerna i Stockholms län, vilket innebär vilken kvartalstilldelning av resor som gäller och inom vilket geografiskt område resor får göras.

3.4.1 Tidsbegränsning

Tillstånd beviljas normalt för en bestämd tid, men kan efter prövning även gälla tills vidare. Tillstånd som gäller tills vidare beviljas endast om funktionsnedsättningen kommer att bestå och om den sökande fortsatt kommer att ha väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med den allmänna kollektivtrafiken. Eventuell framtida medicinsk utveckling och förbättrad tillgänglighet i den allmänna kollektivtrafiken beaktas vid bedömningen.

3.4.2 Vintertillstånd

Tillstånd kan beviljas för enbart vintersäsong om sökande på grund av funktionsnedsättning har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmän kollektivtrafik främst under vintersäsong.

Vintertillståndet gäller från och med den 1 november till och med den 30 april.

3.4.3 Tillstånd att kostnadsfritt få ta med en ledsagare

Resenärer som på grund av funktionsnedsättning behöver hjälp under färdtjänstresan, utöver den service som föraren kan ge, kan beviljas tillstånd att kostnadsfritt ta med sig en ledsagare. Resenären ansvarar själv för att ordna ledsagare. Det ska vara visat av beslutsunderlaget att en ledsagare är en förutsättning för att färdtjänsttillståndet ska kunna nyttjas eller att det vore oskäligt att inte bevilja ett sådant tillstånd.

En resenär kan även beviljas tillstånd att kostnadsfritt få ta med en ledsagare om resenären regelbundet använder rullstol och funktionsnedsättningen gör att resenären inte kan köra rullstolen själv.

Färdtjänstnämndens handläggare kan besluta att resenären, av säkerhetsskäl, bör följas av en ledsagare vid resa.

Tillstånd att kostnadsfritt få ta med en ledsagare vid färdtjänstresor beviljas inte för behov av hjälp vid resmålet, exempelvis för att bära i samband med inköp eller när tolk behövs.

Ledsagaren ska följa med under hela resan och ska stiga på och av vid samma adresser som färdtjänstresenären. Ledsagaren ska inte själv ha ett hjälpbehov och har inte rätt att kräva en viss placering i fordonet.

3.4.4 Tillstånd att kostnadsfritt få ta med flera ledsagare

Resenärer som på grund av funktionsnedsättning behöver hjälp av fler än en ledsagare under färdtjänstresan kan beviljas tillstånd att få ta med flera ledsagare kostnadsfritt. För att beviljas tillstånd att få ta med flera ledsagare krävs att det är visat av beslutsunderlaget att det är en förutsättning för att resenären ska kunna genomföra resan eller att det vore oskäligt att inte bevilja ett sådant tillstånd.

Färdtjänstnämndens handläggare kan besluta att resenären, av säkerhetsskäl, bör följas av flera ledsagare vid resa.

Tillstånd att kostnadsfritt få ta med flera ledsagare vid färdtjänstresor beviljas inte för behov av hjälp vid resmålet, exempelvis för att bära i samband med inköp eller när tolk behövs.

Ledsagarna ska följa med under hela resan och ska stiga på och av vid samma adresser som färdtjänstresenären. Ledsagarna ska inte själva ha hjälpbehov utöver normal taxiservice och har inte rätt att kräva en viss placering i fordonet.

3.4.5 Tillstånd att kostnadsfritt få ta med ledsagare för barn under 12 år

Barn under 12 år med färdtjänsttillstånd får alltid ta med en ledsagare kostnadsfritt vid sin färdtjänstresa.

3.4.6 Framsätesplacering i färdtjänsttaxi

Resenärer som på grund av funktionsnedsättning inte kan sitta i baksätet i en personbil kan efter prövning beviljas tillstånd att resa i framsätet. Det ska vara visat av beslutsunderlaget att framsätesplacering är en förutsättning för att färdtjänsttillståndet ska kunna nyttjas eller att det vore oskäligt att inte bevilja ett sådant tillstånd. Funktionsnedsättningen som ligger till grund för svårigheten att färdas i baksäte ska vara styrkt i läkarintyg.

3.4.7 Ensamåkning

Resenärer som på grund av funktionsnedsättning inte kan genomföra resor tillsammans med andra resenärer kan efter prövning beviljas tillstånd för ensamåkning. För att beviljas tillstånd för ensamåkning krävs att det är visat av beslutsunderlaget att resenären inte kan nyttja sitt färdtjänsttillstånd utan tillstånd för ensamåkning eller att det vore oskäligt att inte bevilja ett sådant tillstånd. Funktionsnedsättningen som ligger till grund för svårigheterna att resa tillsammans med andra resenärer ska vara styrkt i läkarintyg.

3.4.8 Rullstolstaxi

Resenärer som på grund av funktionsnedsättning inte kan genomföra resor med vanlig taxi kan efter prövning beviljas tillstånd för resor med rullstolstaxi. Vid resor med rullstolstaxi ges resenären möjlighet att sitta kvar i sin rullstol under resan med färdtjänsten.

För att rullstolstaxi ska kunna beviljas krävs att det är visat av beslutsunderlaget att resenären saknar förmåga att förflytta sig in i en vanlig taxi och därmed inte kan genomföra en färdtjänstresa på annat sätt än sittande i en rullstol. Den som klarar att förflytta sig in i fram- eller baksäte på en vanlig taxi, även om det krävs hjälp av förare och eventuell ledsagare, är i allmänhet inte berättigad till färdtjänst med rullstolstaxi. Det ska vara medicinskt styrkt att tillstånd för rullstolstaxi är en förutsättning för att färdtjänsttillståndet ska kunna nyttjas eller att det vore oskäligt att inte bevilja resor med rullstolstaxi.

Färdtjänstnämnden beviljar inte tillstånd att resa med rullstolstaxi endast utifrån att resenären använder rullstol.

3.4.9 Resor över länsgränsen

Resenärer kan efter prövning beviljas tillstånd att använda sina resor till och från en kommun utanför Stockholms län om det finns särskilda skäl. Särskilda skäl kan vara att resenären arbetar eller studerar i en grannkommun eller att resenären måste genomföra en nödvändig serviceresa till en sådan kommun. Resor till arbete och studier kan tilldelas särskilt enligt de bestämmelser som framgår i avsnitt 5.2.

4 Villkor utöver färdtjänstlagen

Färdtjänstnämnden kan erbjuda villkor kopplade till färdtjänsttillstånd utöver det som framgår av färdtjänstlagen. Följande villkor kan beviljas efter prövning.

4.1 Bårtaxi

Resenärer som på grund av funktionsnedsättning inte kan genomföra resor sittande i rullstol eller säte kan efter prövning beviljas villkor att resa liggande i bårtaxi.

För att beviljas villkor för bårtaxi krävs att det är visat av beslutsunderlaget att resenären inte kan nyttja sitt färdtjänsttillstånd utan villkor om bårtaxi eller att det vore oskäligt att inte bevilja ett sådant villkor. Funktionsnedsättningen som ligger till grund för svårigheterna att resa sittande i rullstol eller säte ska vara styrkt i läkarintyg.

4.2 Rullstolstaxi - tillfälligt i avvaktan på bostadsanpassning

Resenärer som fått beslut om bostadsanpassning eller byte av bostad kan tillfälligt beviljas villkor om rullstolstaxi. För att beviljas sådant villkor ska svårigheterna för den sökande att ta sig ut från bostaden utan trappklättring framgå i läkarintyget. Beslut om bostadsanpassning eller byte av bostad ska bifogas ansökan. Tillfälligt tillstånd för rullstolstaxi kan endast beviljas en kortare tid.

Trappklättrare är ett hjälpmedel för färdtjänstförare och utförs endast i samband med färdtjänstresa. Trappklättring avser inte att ersätta bostadsanpassning. Finns endast ett behov av själva trappklättringen utförs inte det av färdtjänsten. Sådant behov räknas till kommunal omsorgsverksamhet.

Färdtjänstnämnden beviljar inte villkor om tillfällig rullstolstaxi i avvaktan på bostadsanpassning om en hiss finns i en bostadsfastighet men tillfälligt är ur funktion.

4.3 Kostnadsfritt ta med assistanshund

Resenärer som på grund av funktionsnedsättning inte kan genomföra resor med färdtjänsten utan assistanshund kan efter prövning beviljas villkor att ta med sig hunden kostnadsfritt under resan. För att beviljas villkor att ta med assistanshund krävs att det är visat av beslutsunderlaget att resenären inte kan nyttja sitt färdtjänsttillstånd utan villkor om att ta med hunden eller att det vore oskäligt att inte bevilja ett sådant villkor. Det ska även vara visat av beslutsunderlaget att resenären behöver aktiv hjälp av hunden under resan. Ett verifierbart certifieringsintyg från fristående part om hundens funktion och utbildning ska skickas in till fädtjänstnämnden.

Villkor om att ta med en assistanshund beviljas inte för att resenären har behov av den hjälp hunden ger under vistelsen vid resmålet.

4.4 Kostnadsfritt ta med ledarhund

Resenärer som har en certifierad ledarhund får kostnadsfritt ta med sig denna vid resor med färdtjänsten. För att få ta med sig ledarhunden kostnadsfritt under resan ska ett verifierbart certifieringsintyg från fristående part om hundens funktion och slutförd utbildning skickas in till färdtjänstnämnden.

4.5 Resor för resenärer med allergier

Resenärer som har allergiska besvär kan efter prövning beviljas villkor att resa med allergianpassade fordon. Det ska vara styrkt genom läkarintyg att resor med allergianpassade fordon är en förutsättning för att resenären ska kunna nyttja sitt färdtjänsttillstånd eller att det vore oskäligt att inte bevilja ett sådant villkor.

Färdtjänsten har ett begränsat antal fordon som är allergianpassade. Allergianpassade fordon och dess förare har högre ställda krav på sig när det kommer till allergener, dofter, rengöringsprodukter med mera.

4.6 Ta med elfordon på resan

Resenärer som har en förskriven elrullstol eller elmoped kan beviljas villkor att resa med rullstolstaxi vid de tillfällen som elfordonet ska tas med på resan. För att få ta med sitt elfordon på resan ska bidrag från Region Stockholm, eller annan region i Sverige, utgått för inköpet.

En kopia på beslut om att bidrag från regionen utgått för inköpet alternativt ett intyg från förskrivaren av elfordonet eller en kopia av utlämningskvittot från hjälpmedelscentralen ska skickas in till färdtjänstnämnden.

4.7 Båttaxi

Resenärer som är folkbokförda på öar i Stockholms län, där fast landförbindelse saknas eller kollektivtrafik med Waxholmsbolaget inte finns, kan beviljas villkor att resa med båttaxi till och från egen brygga.

Färdtjänstnämnden kan även bevilja möjlighet för en resenär att resa med båttaxi trots att Waxholmsbolaget trafikerar ön, om resenären på grund av funktionsnedsättning har uttalade svårigheter att förflytta sig till den brygga Waxholmsbolaget trafikerar. Funktionsnedsättningen och svårigheterna att förflytta sig till den brygga Waxholmsbolaget trafikerar ska vara styrkt i läkarintyg och medicinskt motiverat.

Information om hur resor med båttaxi utförs, se avsnitt 7.10.

5 Tilldelning av resor

5.1 Grundtilldelning och kvartalstilldelning

Färdtjänstresenärer har, utan att behöva ansöka, rätt till en grundtilldelning av resor som regionfullmäktige beslutar om, samt kvartalstilldelningar av resor som färdtjänstnämnden beslutar om. Beslut om antal resor tas varje år. Dessa resor kallas för fritidsresor och får användas till valfritt ändamål med vissa undantag, se avsnitt 2.2 Andra typer av resor.

För aktuellt antal resor av grundtilldelning och kvartalstilldelning, se bilaga 2.

Individuella beslut om tilldelning av resor får inte endast baseras på den generella tilldelningsgrunden utan en bedömning ska göras för att se om den är skälig i varje enskilt fall. Antalet resor med färdtjänst får i skälig omfattning begränsas. Vissa resor som är väsentliga i lagens mening får bara begränsas om det finns synnerliga skäl.

5.2 Väsentliga resor

Färdtjänstresenärer kan efter ansökan tilldelas fler resor om resorna är väsentliga enligt färdtjänstlagens mening.

För att resorna ska bedömas som väsentliga krävs enligt Högsta förvaltningsdomstolen, dels att det inte är fråga om någon fritids-, motions- eller rekreationsaktivitetsresa, dels att resorna är en förutsättning för den dagliga livsföringen och till sin karaktär är sådana att de inte låter sig begränsas till antalet, se RÅ 2010 ref 110. En bedömning görs i varje enskilt fall och antalet resor får endast begränsas om det finns synnerliga skäl.

Färdtjänstnämnden beslutar om tilldelning av väsentliga resor och av färdtjänstnämndens delegationsordning, som i sin tur delegerat sin beslutanderätt enligt trafikförvaltningens beslutsordning, där det framgår vem som kan besluta i ärenden. Besluten fattas enligt lag om färdtjänst och dessa riktlinjer. Beslut meddelas skriftligen till den sökande och beslutet innehåller information om hur det kan överklagas.

Väsentliga resor som kan tilldelas efter ansökan är till exempel resor till och från

- avlönat arbete
- vissa studier som till exempel studier vid universitet och yrkesutbildningar
- förskola, skola och fritidshem till och med årskurs 3, för att hämta och lämna egna barn. Resorna kan beviljas som viaresor, se avsnitt 7.14.

5.3 Resor utöver färdtjänstlagens krav

Färdtjänstresenärer kan efter ansökan tilldelas fler resor om det finns särskilda skäl, som till exempel:

- Ett fast förtroendeuppdrag i en ideell, politisk eller annan jämförbar organisation. Generellt tilldelas resor för styrelsemöten och årsmöte.
- Besök hos anhörig som resenären normalt sett bor med, som får vård på ett sjukhus eller bor på till exempel ett äldreboende. Resor till besök hos anhörig tilldelas med högst sex enkelresor per vecka för högst tre månader i taget.
- Besök hos rehabiliterande enhet under begränsad tid. Rehabiliteringen ska inte vara knute till vård- och sjukresesystemet. Behovet av besök till sådan rehabiliterande enhet/åtgärd ska vara intygat av läkare och ha en tydlig positiv inverkan för den enskildes funktionsnedsättning. Resor till besök hos rehabiliterande enhet tilldelas med högst åtta enkelresor per vecka. Prövningen är individuell utifrån omständigheterna i varje enskilt fall.

6 Ändring, överklagande och återkallelse

6.1 Ändring (Omprövning)

En sökande som inte är nöjd med sitt beslut kan begära att beslutet ändras. Begäran om ändring skickas till färdtjänstnämndens förvaltning, trafikförvaltningen. Färdtjänstnämnden gör en ny bedömning utifrån de handlingar som har skickats in. Ändringsbeslut meddelas skriftligen till den sökande och beslutet innehåller information om hur beslutet kan överklagas.

6.2 Överklagande

En sökande som inte är nöjd med sitt beslut som färdtjänstnämnden fattat utifrån färdtjänstlagens 6-10 och 12 §§ kan överklaga till allmän förvaltningsdomstol. Ett överklagande ska vara skriftligt och ska ställas till Förvaltningsrätten i Stockholm men skickas in till färdtjänstnämndens förvaltning, trafikförvaltningen.

Färdtjänstnämnden gör en ny bedömning utifrån de handlingar som har skickats in. Överklagandet med eventuella bilagor samt handlingar som legat till grund för beslutet överlämnas därefter till förvaltningsrätten för prövning alternativt granskning av det ändrade beslutet.

Ett överklagande ska skickas in till färdtjänstnämndens förvaltning, trafikförvaltningen, så att det har inkommit senast tre veckor efter det att den sökande har tagit del av beslutet. Ett överklagande som inte inkommit i rätt tid avvisas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till Kammarrätten i Stockholm och Högsta förvaltningsdomstolen.

6.3 Återkallelse

Om en färdtjänstresenär har gjort sig skyldig till allvarliga eller upprepade överträdelser av de bestämmelser som gäller för färdtjänsttillståndet får det återkallas. Om förutsättningarna för färdtjänsttillståndet inte längre finns, exempelvis om resenären inte längre har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller resa med allmän kollektivtrafik, får det också återkallas.

Beslut om återkallelse får överklagas utifrån de förutsättningar som anges i avsnitt 6.2.

7 Reseinformation

7.1 Färdtjänstkort

Färdtjänstkortet är ett resebevis i form av ett elektroniskt läsbart plastkort och tillverkas när en sökande beviljats färdtjänsttillstånd. Färdtjänstkortet är en personlig värdehandling och ska förvaras med aktsamhet. Färdtjänstkortet skickas till resenärens folkbokföringsadress alternativt till särskild postadress registrerad hos Skatteverket.

7.2 Resa med färdtjänstkort i den allmänna kollektivtrafiken

Ett färdtjänstkort fungerar även som ett resebevis i den allmänna kollektivtrafiken. Färdtjänstresenärer får resa obegränsat och kostnadsfritt med sitt färdtjänstkort inom SL-trafiken och med Waxholmsbolagets trafik. Färdtjänstresenärer får även ha med sig en person kostnadsfritt vid resor i SL-trafiken och med Waxholmsbolaget.

7.3 Beställning av färdtjänstresa

Hur man beställer färdtjänstresor meddelas i samband med utskick av beslut om tillståndet. Informationen finns på färdtjänstens webbplats och går även att få via färdtjänstens kundservice. Färdtjänstresenärer ska endast beställa resan i de beställningskanaler som meddelats.

7.3.1 Resegaranti

Om det beställda fordonet är mer än 20 minuter försenat eller uteblir finns det en resegaranti. Den innebär att en ny bil skickas fram eller att resenären kan få ersättning i efterhand för en privat taxi.

Regler för resegarantin meddelas i samband med utskick av beslut om tillståndet. Informationen finns på färdtjänstens webbplats och går även att få via färdtjänstens kundservice.

Färdtjänstnämnden har rätt att i varje enskilt fall avgöra om resegarantin ska gälla och med vilket belopp ersättning ska lämnas.

7.4 Barns resor med färdtjänst

Barn under 7 år ska, av säkerhetsskäl, alltid resa tillsammans med en vuxen vid sina färdtjänstresor.

Barn mellan 7 och 12 år bör, av säkerhetsskäl, alltid resa tillsammans med en vuxen vid sina färdtjänstresor.

Föraren ansvarar för att resenärer som är under 15 år använder bilbälte eller annan skyddsanordning.

7.4.1 Skyddsanordningar

Skyddsanordning för barn bokas vid beställning av resan. Behövs annan eller ytterligare skyddsanordning för barn utöver en bilbarnstol eller en bälteskudde, till exempel babyskydd, ska resenären ta med det själv. Skyddsanordningen ska vara lämplig för barnet samt vara monterad och användas som den är avsedd. Den skyddsanordning som medförs ska uppfylla gällande krav.

Barn som reser sittande i rullstol ska sitta på rullstolsplats och använda bilbälte samt komfortbälte. Rullstolen ska vara fastsatt med anordning som är avsedd för det i fordonet. Barn får inte resa i barnvagn eller sulky. Mindre barn ska av trafiksäkerhetsskäl flyttas över till en godkänd bilbarnstol eller bälteskudde.

7.5 Resa med hjälpmedel och bagage

Färdtjänstresenärer får ta med ett förflyttningshjälpmedel och ett handbagage som föraren ska hjälpa till med. Som handbagage räknas sådant som inte behöver förvaras i bagageutrymmet. Det ska heller inte orsaka besvär för annan resenär vid samplanering.

Har resenären med sig mer bagage än handbagage ska resenären kunna bära bagaget själv, alternativt ska annan person än föraren hjälpa resenären. Resenären får aldrig ta med sig möbler eller andra större föremål vid färdtjänstresor. Färdtjänstresenären ska beställa resan utan samåkning, vid de resor där resenären tar med sig fler hjälpmedel eller mer bagage. Vid beställning utan samåkning tillkommer en särskild avgift. För aktuella avgifter, se bilaga 1.

Förare får inte lyfta tyngre än 15 kg enligt gällande arbetsmiljöregler.

7.5.1 Resa med hjälpmedel i färdtjänsttaxi

Färdtjänstresenärer får ta med sig ett förflyttningshjälpmedel om det ryms i färdtjänsttaxins bagageutrymme.

7.5.2 Resa med hjälpmedel i rullstolstaxi

Färdtjänstresenärer får ta med sig ett förflyttningshjälpmedel om det ryms i rullstolstaxin. Resenärer som reser sittande i rullstol ska sitta på rullstolsplats och använda bilbälte och komfortbälte. Rullstolen ska också vara fastsatt med anordning som är avsedd för det i fordonet.

Färdtjänstresenär som tar med sin elmoped får, av trafiksäkerhetsskäl, inte sitta kvar på sitt hjälpmedel under resan. Färdtjänstresenärer som reser med sin elmoped ska flytta över till ett säte i rullstolstaxin.

Färdtjänstföraren kör inte resenärers elektriska hjälpmedel (elrullstolar och elmopeder) in i eller ut ur fordonet av säkerhetsskäl. Detta gäller inte rullstolar som har en så kallad hjälpmotor. Hjälpmotorn ska tas bort eller stängas av och föraren ska hjälpa till att köra in och ut rullstolen.

Föraren ansvarar för trafiksäkerheten och gör bedömningen om hjälpmedlet kan tas med på resan.

7.5.3 Resa med hjälpmedel i bårtaxi

Färdtjänstresenärer får ta med sig ett förflyttningshjälpmedel om det ryms i bårtaxin. Resenärer som reser liggandes på bår ska använda fyrpunktsbälte som kopplas över axlarna och bröstet. Bår och eventuellt hjälpmedel ska också vara fastsatta med anordning som är avsedd för det i fordonet.

7.6 Resa med medresenär

Om färdtjänstresenären inte har tillstånd att kostnadsfritt ta med en ledsagare vid färdtjänstresan får en medresenär följa med till en avgift enligt fastställd taxa, se bilaga 1. Medresenären ska följa med under hela resan och ska stiga på och av vid samma adresser som färdtjänstresenären. Medresenären ska inte själv ha behov av hjälp utöver normal taxiservice och har inte rätt att kräva en viss placering i fordonet.

7.7 Resa med egna barn eller syskon

Färdtjänstresenärer får kostnadsfritt ta med sig egna barn och syskon som inte fyllt 18 år (max tre personer) på färdtjänstresan. Färdtjänstresenären ska anmäla egna barn eller syskon för registrering hos färdtjänsten för att de ska kunna resa kostnadsfritt med färdtjänstresenären. Egna barn eller syskon ska inte själva ha behov av hjälp utöver normal taxiservice och har inte rätt att kräva en viss placering i fordonet.

7.8 Resa med fler personer än vad tillståndet omfattar

Färdtjänstresenärer får ta med sig fler personer än vad de har tillstånd för. Antalet personer som får tas med får aldrig överstiga tre. En särskild avgift ska då betalas, enligt fastställd taxa, se bilaga 1. Avgiften ingår inte i högkostnadsskyddet. Resorna sker utan samåkning.

7.9 Resa med djur

Färdtjänstresenärer får ta med sällskapsdjur på färdtjänstresan mot en särskild avgift, enligt fastställd taxa, se bilaga 1. Avgiften ingår inte i högkostnadsskyddet.

Färdtjänstresenärer som reser med ledarhund, assistanshund eller sällskapsdjur reser utan samåkning. Föraren ska inte hantera djuret. Resenären ansvarar själv för att se till så att djuret placeras på ett trafiksäkert sätt i fordonet. Det är resenärens skyldighet att ta med nödvändig utrustning som exempelvis bur eller säkerhetssele. Resenären ansvarar för djuret under resan. Det innebär att resenären kan bli ersättningsskyldig om djuret skadar något under resan.

7.10 Resa med båttaxi

Färdtjänstresenärer som har tillstånd för båttaxi ska resa till närmaste brygga som har anslutning till Waxholmsbåt eller vägförbindelse, för eventuell vidare färd. Möjlighet finns även att resa till närmaste affär om vägen dit är kortare än till närmaste brygga med sådana förbindelser. Båttaxi ersätter inte inställd kollektivtrafik eller trafik de tider ishinder förekommer i Stockholms län. Resenärens brygga ska uppfylla de säkerhetskrav som ställs av företagen som kör båttaxi.

7.11 Resa med taxi utan förbeställning

Färdtjänstresenärer kan resa med taxi utan förbeställning, mot en särskild avgift enligt fastställd taxa, se bilaga 1. Taxin ska vara märkt med färdtjänstens F-dekal. Det innebär att resenären tar en taxi från gatan. Avgiften ingår inte i högkostnadsskyddet. Färdtjänstresenärer som reser med taxi utan förbeställning reser utan samåkning.

7.12 Resa med taxi, rullstolstaxi eller båtaxi, utan samåkning

Färdtjänstresenärer som inte har tillstånd för ensamåkning kan beställa resa utan samåkning till en särskild avgift enligt fastställd taxa, se bilaga 1. Av färdtjänstresenärens beslut framgår vilket fordon som resenären kan beställa. Avgiften ingår inte i högkostnadsskyddet.

7.13 Resa via begravningsplats

Färdtjänstresenärer får resa via en begravningsplats. Ett uppehåll på upp till 20 minuter görs innan resan fortsätter med samma bil.

Resorna kan bara beställas via beställningscentralen. Resorna sker utan samåkning och endast en resa dras från resesaldot.

7.14 Resa via förskola, skola och fritidshem

Färdtjänstresenärer som beviljats resor via förskola, skola och fritidshem för att lämna och hämta egna barn får göra ett uppehåll på upp till 20 minuter innan resan fortsätter med samma bil.

Resorna kan bara beställas via beställningscentralen. Resorna sker utan samåkning och endast en resa dras från resesaldot.

7.15 Resa till och från Arlanda flygplats

Resor till och från Arlanda flygplats ska, beroende på vilken adress resan utgår ifrån, kombineras med Arlanda express. Färdtjänstresenärer får ta med en person kostnadsfritt vid resa med Arlanda express. Färdtjänstresenärer som reser med egna barn eller syskon får göra ett utlägg för deras biljetter vilket resenären kan ansöka om ersättning för, från färdtjänsten, i efterhand.

Färdtjänstresenärer kan resa med sitt färdtjänstkort med pendeltåg till Arlanda flygplats. Färdtjänstresenärer får ta med sig en person kostnadsfritt vid resa med pendeltåg. Arlanda flygplats tar ut en passageavgift för inpassering till flygplatsen. Passageavgiften betalas av färdtjänstresenären och återbetalas inte.

Resenärer som reser med taxi kan resa hela vägen till Arlanda flygplats mot en särskild avgift, se bilaga 1. Avgiften ingår inte i högkostnadsskyddet och resorna sker utan samåkning. Resenärer med tillstånd för rullstolstaxi, båtaxi samt taxiresenärer med ensamtillstånd får resa direkt till Arlanda flygplats utan särskild avgift.

7.16 Resa till och från Gnesta och Bålsta

Färdtjänstresenärer får resa med färdtjänstens fordon och SL-trafikens pendeltåg till och från Gnesta pendeltågsstation och Bålsta pendeltågsstation trots att de ligger utanför länet.

7.17 Resa inom kommun utanför Stockholms län

Färdtjänstresenärer som tillfälligt ska vistas i en kommun utanför Stockholms län kan beställa utomlänsbiljetter av färdtjänsten för resor inom vistelsekommunen. Det är färdtjänstresenären som ansvarar för att hitta ett taxibolag i vistelsekommunen som kan ta emot utomlänsbiljetterna. Resor med rullstolstaxi eller båtaxi kan på vissa platser vara starkt begränsade eller saknas helt. Det är grundfärdsättet i resenärens tillstånd som kan användas vid resor med utomlänsbiljetter. Vid användande av utomlänsbiljetter kan villkor för elfordon eller tillfälliga tillstånd inte användas.

Antalet utomlänsbiljetter en färdtjänstresenär kan beställa är begränsat till halva grundtilldelningen. Det går inte att byta tillbaka biljetter som beställts. Resenären måste ha tillgång till motsvarande antal fritidsresor i sitt resesaldo för att kunna beställa utomlänsbiljetter, se bilaga 2.

Resor med utomlänsbiljetter ska inte blandas ihop med Riksfärdtjänst. Riksfärdtjänst är resor mellan två kommuner i Sverige och resor med utomlänsbiljetter är resor inom en kommun. Riksfärdtjänst ingår inte i färdtjänstnämndens ansvarsområde utan är en tjänst som tillhandahålls av kommunen eller stadsdelsförvaltningen där den sökande är folkbokförd.

8 Avgifter för färdtjänst

8.1 Avgift för resor

Det är regionfullmäktige i Region Stockholm som beslutar om avgifter och taxor för färdtjänstresor. Vårdnadshavare ansvarar för att avgifter för barn under 18 år betalas. Se bilaga 1 för aktuella avgifter.

8.1.1 Egenavgift

Egenavgiften beräknas för varje påbörjad 3-milssträcka. Avgiften baseras på en i förväg beräknad körsträcka. Den beräknade och avgiftsgrundande körsträckan kan vara annorlunda än den verkliga körsträckan. För egenavgiften finns ett högkostnadsskydd, se avsnitt 8.2.

8.1.2 Avgift för medresenär

Medresenärsavgiften är en fast avgift per resa. För medresenärsavgifter finns ett eget högkostnadsskydd, se avsnitt 8.2.

8.1.3 Särskild avgift

Särskild avgift avser extra kostnad för resenärer vid resor som beställs:

- med sällskapsdjur
- för resor utan samåkning
- för fler personer än vad tillståndet omfattar
- direkt till Arlanda flygplats.

Särskild avgift avser också extra kostnad för resenärer vid resor som genomförs med färdtjänstfordon utan förbeställning, se avsnitt 7.11.

Särskild avgift ingår inte i högkostnadsskyddet.

8.2 Högkostnadsskydd

Det finns två högkostnadsskydd, ett för egenavgiften för resorna och ett för medresenärsavgiften.

Den högsta kostnaden för respektive högkostnadsskydd faktureras per månad och motsvarar kostnaden för en 30-dagarsbiljett i den allmänna kollektivtrafiken (SL-trafiken). För aktuella högkostnadsskydd se bilaga 1.

8.3 Ersättningsskyldighet vid felaktig användning av färdtjänst

En resa som beställts eller genomförts i strid med bestämmelser eller meddelat beslut anses inte vara en färdtjänstresa. Resenären är då skyldig att betala det totala beloppet för resan som färdtjänsten betalat till taxibolaget.